

MEDBORGERLIG
SAMLING

Familjepolitiskt program för Medborgerlig Samling

**Antaget av partistämman den 15 november 2020
Reviderat av partistämman 17-19 september 2021
Reviderat av partistämman 2023**

Familjepolitiskt program för Medborgerlig Samling

Inledning

Medborgerlig Samling utgår från en liberal syn på människors rätt att själva utforma sina liv, välja sin livspartner och organisera sin familjebildning på det sätt som passar just dem. I princip bör staten alls inte lägga sig i dessa mellanmännskliga förhållanden annat än för att garantera en grundtrygghet, underlätta familjebildningen och förhindra att människor kommer till skada.

Medborgerlig Samling utgår samtidigt från en konservativ syn på samhället och kulturen. Lagstiftningen på området kan – och bör förändras, men bara i linje med förändringar i den nationella kulturen och i det allmänna rättsmedvetandet. Även i det läget bör man vara ödmjuk inför att befintlig lagstiftning varit samhällsbärande under lång tid och därmed bär på visdomar och viktiga principer som är värda att bevara.

Medborgerlig Samling vill att

- Lagstiftning som begränsar äktenskapet till två vuxna personer skall kvarstå.
- Möjligheten till giftermål mellan halvsyskon och kusiner samt med syskonbarn skall avskaffas.
- Borgerlig vigsel skall omfatta alla medborgare.
- Möjlighet till frivillig sambeskattnings skall införas.
- Möjlighet att begränsa arvsrätten för myndiga arvingar via testamente skall införas.
- Möjlighet till assisterad befruktning skall kvarstå, men inte bekostas med allmänna medel.
- Möjlighet för ogifta par att fastställa faderskap på förhand skall införas och automatiskt leda till delad vårdnad.
- All form av kvotering i föräldraförsäkringen skall avskaffas.
- Taket i den sjukpenninggrundande inkomsten för såväl föräldrapenning som tillfällig föräldrapenning avskaffas.
- Skattelättnader riktade till barnfamiljer skall införas.
- Flerbarnstillägget skall slopas.
- Eventuella subventioner av barnomsorg skall vara en kommunal fråga.
- Fysiskt, psykiskt och kulturellt våld riktat mot barn skall uppmärksammas och nödvändiga åtgärder skall vidtas för att förhindra att sådant förekommer.

Inställning till äktenskap och samlevnad

Äktenskapet och andra likvärdiga fasta familjebildningar är bärande samhällsinstitutioner och familjen är den grundläggande byggstenen i samhällsbygget. Familjebildning är en privatsak som rör individers allra

innersta livsval, och eventuella begränsningar av vilka som kan välja att ingå äktenskap skall vara få och ytterst väl motiverade.

En sådan anledning till begränsning är att säkerställa frivilligheten hos de som ingår ett äktenskap och av den anledningen skall äktenskap bara kunna omfatta vuxna personer. Av samma anledning ställer vi oss negativa till giftermål med fler än en person, då vi menar att risken är betydande för att många som ingår ett sådant giftermål inte gör det frivilligt.

Vidare har det historiskt sett funnits restriktioner kring hur nära släkt de som ingår äktenskap får lov att vara. Detta har dels varit av hänsyn till de framtida barnen i förhållandet, dels till att den ena parten inte skall kunna utöva otillbörligt inflytande över den andre. Båda dessa faktorer är fortsatt viktiga, och Medborgerlig Samling vill avskaffa möjligheten till legalt giftermål mellan halvsyskon och kusiner samt med syskonbarn.

En förändring som Medborgerlig Samling däremot välkomnar är möjligheten för samkönade par att ingå äktenskap och adoptera barn. Vi ser inte att detta äventyrar någons frihet, utan att det ligger tvärtom i linje med vår politik. Av hänsyn till religionsfriheten är det inte lämpligt med lagstiftning om hur religiösa församlingar skall förhålla sig till dessa frågor. Genom borgerlig vigsel kommer allas möjlighet till äktenskap att garanteras.

En ytterligare förändring Medborgerlig Samling vill införa är en möjlighet till frivillig sambeskattning i syfte att tillåta familjerna att organisera sitt arbete och sin barnpassning på det sätt som passar just dem. Detta skulle med nuvarande regelsystem göra det enklare att komma under brytpunkten för statlig inkomstskatt. Även om systemet skulle komma att förändras i enlighet med vårt skattepolitiska program kan frivillig sambeskattning vara fördelaktigt, då det skulle hjälpa föräldrar att komma under vårt väsentligen högre grundavdrag.

Eftersom det kan förekomma att den ena parten i ett förhållande arbetar betydligt mer än den som tar huvudansvaret för barnen, vill vi dessutom införa en möjlighet att göra pensionsavsättningar på ett sätt som främjar ett mer rättvist pensionsutfall senare i livet.

Förändra arvsrätten

Medborgerlig Samling är ett parti som värnar individens rätt att själv fatta beslut över sina angelägenheter. Staten skall i möjligaste mån avstå från att lägga sig i medborgarnas privatliv, och den principen bör även appliceras på arvsrätten.

Medborgerlig Samling anser att var och en skall ha rätt och möjlighet att fritt bestämma hur vars och ens kvarlåtenskap skall fördelas. Arvsrätten lagstadgar bröstarvingars rätt till halva kvarlåtenskapen efter sin förälder. Det är rimligt

att arvsrätten ger omyndiga barn goda ekonomiska förutsättningar vid förälders frånfalle, men i de allra flesta fall är bröstarvingarna sedan länge vuxna och självförsörjande. Därmed saknas skäl för staten att bestämma över fördelningen av kvarlåtenskapen.

Medborgerlig Samling vill förändra arvsrätten så att myndiga bröstarvingar kan göras arvlösa genom testamente. De flesta föräldrar kommer troligtvis vilja se kvarlåtenskapen gå till barnen, och därför bör man behålla förutsättningen att barn automatiskt ärver sina föräldrar om föräldern inte skrivit testamente.

Omyndiga arvingar och maka eller make med gemensamma barn skall däremot fortsatt vara bröstarvingar och tilldelas sin laglott enligt dagens regler. Finns det både myndiga och omyndiga arvingar skall alla bröstarvingar ha rätt till laglott.

Arvsrätten bör dessutom utökas så att kusiner ärver i de fallen maka, barn och syskon saknas och arvlåtaren ej skrivit testamente.

Avlider en person utan utsedda arvingar går arvet idag till Allmänna arvsfonden som under många år delat ut pengar till en rad kultursatsningar med begränsat samhällsvärde. Medborgerlig Samling vill istället att kvarlåtenskapen omvandlas till likvida medel och bokförs som en budgetförstärkning av pensionssystemet samt att Allmänna arvsfonden avvecklas.

Vägen till föräldraskap

Medborgerlig Samling anser att de offentliga inskränkningarna i hur familjebildning går till skall vara små och väl avgränsade. Av den anledningen ställer vi oss bakom den existerande lagstiftning som finns gällande olika typer av assisterad befruktning. Offentliga subventioner till detta skall dock avskaffas och kostnaderna får bäras av paren själva.

Medborgerlig Samling ställer sig bakom nuvarande abortlagstiftning. Visserligen kan vi se de etiska dilemman som rymts inom frågan, men vi menar att staten knappast är bättre lämpad att behandla dessa frågor än den enskilda kvinnan i samråd med sin läkare.

Fastställande av faderskap och gemensam vårdnad

Medborgerlig Samling anser att tiden har sprungit ifrån rådande lagstiftning när det gäller fastställande av faderskap, som enbart sker med automatik för par som är gifta. Cirka 75% av alla barn som föds i Sverige har ogifta föräldrar, och det är rimligt att föräldrarna på ett enkelt sätt i samförstånd

skall kunna fastställa faderskap på egen hand utan inblandning av någon myndighet. Vid fastställande av faderskap i samförstånd, som skulle kunna ske på förenklat sätt med bank-ID, ska gemensam vårdnad följa automatiskt om inte särskilda skäl föreligger.

Ekonomiska förutsättningar för föräldraskap

Medborgerlig Samling anser att de nuvarande ersättningssystemen på det familjepolitiska området är viktiga på så sätt att de garanterar en grundtrygghet och möjliggör att kombinera familjeliv med arbete eller studier samt gör det möjligt att uppfostra barn även som ensamstående förälder.

Grundprincipen för ersättningssystemen skall vara att barn skall ha rätt till sina föräldrar och att samhället bör bidra för att underlätta för familjer att styra med omsorg om barnen på bästa sätt. Därför bör det stå varje familj helt fritt att förfoga över samtliga föräldradagar på det sätt som passar bäst i det enskilda fallet, utan kvoteringar eller låsta dagar som tvingas på endera föräldern.

Ett problem med ersättningssystemens nuvarande utformning är att personligt ansvar för försörjning inte premieras, då man genom de olika systemen i princip kan bli avlönad för att få barn. För tillräckligt stora barnfamiljer kan den totala summan av ersättningar till och med bli större än vad motsvarande inkomst skulle ha blivit för en aktivt yrkesarbetande förälder. Flerbarnstillägget i barnbidraget skall därför avskaffas helt.

För att undvika dold beskattning i form av överfinansiering av föräldraförsäkringen, samt för att undvika att medborgare som aktivt valt att avstå från att bilda familj tvingas finansiera andras familjebildningar via skattsedeln, skall dagens bidragsformer ersättas med skatteavdrag riktade specifikt mot barnfamiljer. Demografiskt är detta en rättvisefråga, det är rimligt att de familjer som aktivt bidrar till framtidens försörjning genom att uppfostra barn och bär stora kostnader för detta, betalar mindre i skatt än den som inte bidrar till framtida generationer samhällsmedborgare och därmed inte heller har samma kostnader.

En växling från socialförsäkring till skatteavdrag är dock en reform som kommer att ta tid och utgör ett långsiktigt mål. Till dess bör taket i den sjukpenninggrundande inkomsten för såväl föräldrapenning som tillfällig föräldrapenning avskaffas. Detta är en rättvisefråga som handlar om att föräldrar med högre inkomster än taket idag fortsatt betalar in högre premier utan att ersättningen ökar i motsvarande grad.

Medborgerlig Samling menar att det av flera anledningar är viktigt att underlätta för yrkesarbetande föräldrar, och att förskolan kan vara en viktig del av detta. Vi menar dock att detta är en kommunal fråga, och att staten bör

hålla sig inom väl avgränsade domäner. Det bör därför vara upp till varje kommun att avgöra huruvida barnomsorgen som skall vara subventionerad och till hur stor del. Subventionerna inom varje kommun skall fördelas så att de ekonomiska förutsättningarna blir lika för kommunala och fristående aktörer inom respektive kommun.

Det offentliga ansvar gentemot barnen

Medborgerlig Samling utgår från en konservativ syn på kulturen, vi ser därmed familjen som en central och samhällsbärande institution. Familjen är mycket viktig för att de goda värderingar som är så viktiga för bibehållandet av ett ordnat samhälle, ska kunna överföras och utvecklas. Samtidigt är det en realitet att dysfunktionella familjer finns, och det är därför viktigt att barnets bästa alltid sätts i främsta rummet, även på bekostnad av förälders rätt som vårdnadshavare om så krävs.

Medborgerlig Samling anser att familjer med problem bör fångas upp och erbjudas stöd redan på ett mycket tidigt stadium, redan vid besök på barnavårdscentralen eller under tiden i förskolan.

Vid skilsmässa förekommer det ofta problem med underhållsbetalningarna till den förälder som får huvudansvaret. Underhållsstödet från Försäkringskassan ska baseras på den underhållsskyldige förälderns inkomstnivå.

Medborgerlig Samling vill verka för att fysiskt våld, psykiskt våld och kulturellt våld riktat mot barn uppmärksammas och att nödvändiga åtgärder vidtas. Nyblivna och invandrade familjer ska upplysas om vilken lagstiftning som gäller i Sverige, samt om de fysiska och psykiska konsekvenser som våld riktat mot barn kan föra med sig.